ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАХОВИЙ ПЕРЕДВИЩИЙ КОЛЕДЖ «ОПТІМА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Генеральний директор
ТОВ «ФАХОВИЙ ПЕРЕДВИЩИЙ КОЛЕДЖ «ОПТІМА»

_____ Марія МІЛЕЦЬКА

Ухвалено рішенням Педагогічної Ради
ТОВ «ФАХОВИЙ ПЕРЕДВИЩИЙ КОЛЕДЖ «ОПТІМА»
від 15 вересня 2023 року, протокол № 9

Голова Педагогічної Ради
_____Діана ЛОЗІНСЬКА

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГ ТА ПЕРЕГЛЯД ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ У ТОВ «ФАХОВИЙ ПЕРЕДВИЩИЙ КОЛЕДЖ «ОПТІМА»

КИЇВ-2023

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ 3

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ПОЛОЖЕННЯ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ 5

СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ЇЇ СКЛАДНИКІВ 7

РОЗРОБЛЕННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ 8

ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ І ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ 15

ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ 17

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ 20

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітньо-професійних програм (далі – Положення) відповідно до п.2 ч.2 ст.17 Закону України «Про фахову передвищу освіту» визначає порядок розроблення та оновлення освітньо-професійних програм та регламентує процедуру їх затвердження, моніторингу якості реалізації та перегляду у ТОВ Фаховий передвищий коледж «Оптіма» (далі – Фаховий коледж).

Положення розроблено відповідно до:

– Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII, «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 №2745- VIII, «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII,

– Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 № 1187 (зі змінами, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 24.03.2021№ 365),

– Наказів Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 11.07.2019 № 977, «Про затвердження Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти» від 01.07.2021 № 749,

– Методичних рекомендацій щодо розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (у сфері фахової передвищої освіти) Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти», інших нормативно-правових актів,

– Нормативних документів Фахового коледжу: Положення про організацію освітнього процесу, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у Коледжі та ін.

Положення регулює організаційні та процедурні питання розроблення, відкриття, перегляду та закриття освітньо-професійних програм (далі – ОПП). Метою Положення є розвиток та вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти у Фаховому коледжі.

Основні принципи укладання освітньо-професійних програм:

– принцип системності, аналітичності та доказовості – дотримання відповідності мети, змісту ОПП, методів, форм, засобів, технологій і механізмів реалізації освітнього процесу очікуваним результатам навчання;

– принцип наступності – наявність послідовного зв'язку між різними етапами освітнього процесу та рівнями освіти;

– принцип інноваційності та інтегрованості освіти і науки – урахування сучасних досягнень розвитку науки та відображення результатів наукових досліджень у змісті ОПП;

– принцип автономії закладу освіти – самостійність, незалежність і відповідальність Коледжу у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього

управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів у межах, встановлених законом;

– принцип студентоцентрованості – зорієнтованість освітнього процесу на здобувача, здатність його навчатися та набувати відповідних компетентностей;

– принцип формування компетентностей здобувачів освіти як їхніх результатів навчання;

– принцип урахування потреб, інтересів та вимог зацікавлених сторін – потреб ринку праці та очікувань здобувачів освіти;

– принцип інтеграція освітнього процесу в Європейський простір;

– принцип модульності – структурування змісту ОПП;

– принцип збалансованості та реалістичності ОПП – об'єктивність присвоєння кредитів компонентам ОПП, здатність здобувачів у визначені терміни навчання набути очікуваних компетентностей за результатами виконання ОПП;

– принцип гнучкості та мобільності структури ОПП – можливість адаптації структури і змісту ОПП до змін потреб та інтересів стейкхолдерів;

– принцип відповідності ОПП Національній рамці кваліфікацій.

Вимоги до освітньо-професійних програм, регламентовані стандартами освіти (за наявності):

– обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного рівня освіти;

– наявність переліку компетентностей випускника;

– нормативний зміст підготовки здобувачів освіти, сформульований у термінах результатів навчання;

– форми атестації здобувачів освіти;

– відповідність вимогам системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти Коледжу;

– відповідність професійним стандартам (за наявності).

Освітньо-професійну програму використовують для:

– акредитації освітньо-професійної програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю;

– розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;

– розроблення засобів діагностики якості освіти;

– атестації майбутніх фахівців.

Під час розроблення освітньо-професійної програми заклад фахової передвищої освіти, керуючись пунктом 6 частини 1 статті 1 Закону України «Про фахову передвищу освіту» та стандартом фахової передвищої освіти відповідної спеціальності, самостійно формує перелік та зміст освітніх компонентів ОПП, спрямованих на досягнення результатів навчання, що дає право на отримання освітньої та професійної кваліфікації.

Освітньо-професійна програма у сфері фахової передвищої освіти – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін,

індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

Обсяг освітньо-професійної програми визначається в кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС). Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить 60 кредитів ЄКТС.

В освітню діяльність Фахового коледжу в межах наявних ліцензій на провадження освітньої діяльності можуть бути впроваджені такі освітньо-професійні програми на рівні фахової передвищої освіти – освітньо-професійні програми – п'ятий рівень НРК, обсяг ОПП – 120/150/180 кредитів ЄКТС, термін навчання – 2/ 2,5/ 3 роки.

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ПОЛОЖЕННЯ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

У даному Положенні вживатимуться наступні терміни:

Академічна мобільність у фаховій передвищій освіті – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити дослідницьку (мистецьку, спортивну) діяльність в іншому закладі освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти – встановлення відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів освіти.

Загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти реалізовується через індивідуальний навчальний план.

Керівник робочої групи освітньо-професійної програми (далі – гарант ОПП) – педагогічний працівник, визначений наказом директора Фахового коледжу відповідальним за забезпечення якості освіти при реалізації ОПП, у тому числі забезпечення відповідності Ліцензійним умовам та критеріям акредитації ОПП, який працює за основним місцем роботи у Фаховому коледжі, та відповідає кваліфікаційним вимогам, визначеними Ліцензійними умовами.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або

подальшу навчальну діяльність.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання.

Освітній компонент – складова ОПП (навчальна дисципліна, практика, курсова робота (проєкт), кваліфікаційна робота (проєкт)), спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якій встановлено форму підсумкового контролю та визначено кількість кредитів ЄКТС.

Освітньо-професійна програма у сфері фахової передвищої освіти – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

Освітня кваліфікація – це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

Професійна кваліфікація – це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом фахової передвищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дають змогу виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної програми або окремих освітніх компонентів.

Робоча група – це визначена наказом директора коледжу група педагогічних працівників, які відповідальні за впровадження освітньо-професійної програми в межах ліцензованої спеціальності на певному рівні фахової передвищої освіти.

Спеціалізація – складова спеціальності, що затверджується відповідними урядовими структурами та/або визначається закладом фахової передвищої освіти і передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну програму підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

Спеціальні (фахові) компетентності – компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної професійної та/або подальшої навчальної діяльності за певною спеціальністю.

Стейкхолдери – фізичні та юридичні особи, зацікавлені в реалізації конкретної ОПП, пов'язані з її втіленням/реалізацією та/або можуть впливати на її структуру, зміст та якість.

Структурно-логічна схема ОПП – послідовність пов'язаних освітніх компонентів, включених до ОПП для досягнення заявлених цілей та

результатів навчання.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ЇЇ СКЛАДНИКІВ

Структура освітньо-професійної програми:

– Титульний аркуш
– Лист погодження Передмова
– Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності
– Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність
– Форма атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
– Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти
– Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми
– Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

Характеристика складників ОПП.

Профіль ОПП визначає характерні риси ОПП, місце програми в освітньому просторі, співвідношення її з тематикою наукових досліджень з метою полегшення її розуміння зацікавленими сторонами: вступниками, здобувачами освіти, роботодавцями, науковцями, викладачами, випускниками, професіоналами, керівниками закладів освіти, агенціями забезпечення якості, органами ліцензування та акредитації тощо.

Профіль програми охоплює такі елементи:

– Загальна інформація: повна назва закладу освіти; рівень освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу; офіційна назва ОПП; тип диплому та обсяг ОПП; наявність акредитації; цикл/рівень; передумови; мова(и) викладання; термін дії програми; інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми.
– Мета ОПП.
– Характеристика ОПП: предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності)); академічні права; орієнтація програми; основний фокус програми та спеціалізації; особливості програми.
– Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання.
– Викладання та оцінювання.
– Програмні компетентності: інтегральна компетентність; загальні компетентності; спеціальні (фахові, предметні) компетентності.
– Нормативний зміст підготовки, сформульований у програмних результатах навчання.
– Ресурсне забезпечення реалізації програми: кадрове забезпечення (відомості про педагогічних працівників програми, які беруть участь у реалізації ОПП). Відомості можуть надаватися у вигляді аналітичних матеріалів (сукупно

за всіма педагогічними працівниками ОПП, із зазначенням відомостей про їх профільну освіту, вчені ступені й звання, наукову роботу, статус по відношенню до Коледжу (штатний працівник/сумісник). Також зазначаються відомості про фахівців-практиків зі сфери виробництва й науки, яких залучено до реалізації конкретної ОПП); матеріально-технічне забезпечення (відомості про матеріально- технічні умови реалізації ОПП, зокрема наявність лабораторій і кабінетів, обладнання, можливості та умови проживання в гуртожитку); інформаційне та навчально-методичне забезпечення.

Академічна мобільність.

Перелік освітніх компонент ОПП та логічна послідовність освітніх компонент ОПП відображає розподіл ОПП на окремі освітні компоненти та логічну послідовність їх вивчення, які можуть складатися з одного або кількох модулів, інших типів складових навчального курсу, навчальної та виробничої практики, дослідницьких проєктів, практичних, семінарських, лабораторних робіт та ін.

Перелік включає назви навчальних дисциплін, практик, курсових робіт (проєктів) та їх обсяг у кредитах ЄКТС з розподілом за навчальними семестрами.

Опис ОПП відображає відповідність навчальних дисциплін програмним компетентностям та результатам навчання.

Форми атестації здобувачів освіти – подається інформація про види (форми) підсумкової атестації та документи, які отримує здобувач освіти за результатами її успішного проходження. Форми атестації вказують відповідно до затвердженого стандарту освіти (за наявності).

Структурно-логічна схема ОПП – подається короткий опис логічної послідовності вивчення освітніх компонент ОПП.

Матриці відповідності. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам ОПП є відображенням структурно-логічних зв'язків між змістом ОПП і запланованими програмними компетентностями. Матриця відповідності програмних результатів навчання (далі – ПРН) відповідним компонентам ОПП є відображенням структурно-логічних зв'язків між змістом ОПП і запланованими ПРН.

РОЗРОБЛЕННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Запровадження освітньо-професійної програми здійснюється за умови відповідності цілей ОПП місії та стратегії розвитку Фахового коледжу, за наявності запиту від стейкхолдерів, з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту.

Освітньо-професійні програми запроваджуються згідно з Переліком галузей знань, спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти у Фаховому коледжі.

Освітньо-професійні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів (за наявності), якщо інше не передбачено законодавством.

Назви ОПП повинні мати ознаки (ключові слова) назв відповідних спеціальностей припускаючи повний збіг або використання парафрази, або за змістом відповідати цим назвам з урахуванням особливостей реалізації ОПП. Необхідно уникати конфлікту назв, зокрема не використовувати повністю або частково назви інших галузей освіти та спеціальностей. Використання однакових назв ОПП за різними спеціальностями є неприпустимим.

Нову ОПП розробляють на основі стандартів освітньої діяльності та стандартів освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній галузі.

Розроблення нової ОПП включає такі етапи:

– визначення робочої групи та її керівника – голови робочої групи ОПП;

– аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів;

– визначення профілю ОПП;

– визначення змісту ОПП та розроблення навчального плану;

– розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її удосконалення.

І етап. Процес формування робочої групи ОПП

Рішенням педагогічної ради визначається склад робочої групи освітньо-професійної програми у складі не менше як три особи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, або педагогічне звання, мають освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітньо-професійній програмі та працюють у закладі освіти за основним місцем роботи не менше 5 років.

ІІ етап. Аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів

Аналіз актуальності ОПП полягає у встановлені суспільної потреби в ОПП, її потенціалі шляхом консультацій із стейкхолдерами (здобувачами освіти, випускниками Фахового коледжу, роботодавцями, освітянською спільнотою, фахівцями тощо), з'ясуванні виконання основних умов її запровадження.

Робоча група проводить аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОПП, аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОПП, можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників.

Робоча група, зважаючи на прогнозовану структуру ОПП, з урахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій з відповідними підрозділами Коледжу, здійснює попередню загальну оцінку достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

Робоча група ОПП готує обґрунтування запровадження освітньо-

професійної програми за встановленим зразком та подає на розгляд циклової комісії.

Циклова комісія після розгляду обґрунтування надає робочій групі рекомендації (за наявності) щодо запровадження ОПП або обґрунтовану відмову в її запровадженні. У разі відмови у запровадженні ОПП робоча група може доопрацювати обґрунтування та подати його до центру повторно.

III етап. Визначення профілю ОПП

Профіль програми складається проєктною групою як короткий документ, створений для представлення у формі загальної інформації про ОПП.

Визначення профілю полягає у визначенні мети ОПП, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, які мають бути сформовані в кінцевих (програмних) результатах навчання з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій, вимог стандартів освіти та встановлення необхідного обсягу ОПП у кредитах ЄКТС.

При визначенні та формулюванні програмних компетентностей та результатів навчання потрібно забезпечити активну роль представників ринку праці в процесі формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця.

Програмні компетентності (описані за видами: інтегральні, загальні, спеціальні (фахові, предметні) – загалом від 10 до 15 найважливіших компетентностей) визначають специфіку ОПП. Компетентності випускника відображають погляд роботодавця (замовника) на освітню та професійну підготовку потенційного фахівця.

Основою для формулювання програмних компетентностей ОПП є перелік компетентностей стандарту освіти за відповідною спеціальністю. Перелік можна доповнити декількома компетентностями, що визначаються специфікою потреб ринку праці (цільовий запит роботодавців).

Інтегральна та загальні компетентності визначені Національною рамкою кваліфікацій і описані за кваліфікаційними рівнями (5 – короткий цикл).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності повинні відображати знання, розуміння, когнітивні уміння та навички, практичні навички.

Набір фахових компетентностей має відповідати визначеному рівню ОПП.

Програмні результати навчання – узгоджений набір 15-25 тверджень, які визначають, що здобувач освіти має знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення навчання за ОПП.

Формулювання програмних результатів навчання потрібно проводити відповідно до рекомендацій із врахуванням міжнародних зразків (формулювання).

Набір програмних результатів навчання є однаковим для всіх здобувачів освіти за ОПП певного рівня. Перелік програмних результатів навчання має корелюватися з визначеним переліком загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей.

Результати навчання мають відповідати таким критеріям:

– корисність – мають сприйматися як такі, що відповідають рівню освіти та вимогам/очікуванням громадянського суспільства й держави, релевантні відповідним програмним компетентностям;

– конкретність – забезпечувати достатній рівень деталізації, бути чіткими й однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача освіти;

– стандартизованість – визначати стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач освіти;

– відповідність – відповідати кваліфікаційним вимогам згідно з освітніми рівнями та кваліфікаційними рівнями Національної рамки кваліфікацій;

– об'єктивність – бути сформульованими нейтрально, без зайвої амбітності та суб'єктивності;

– досяжність – бути реалістичними, відповідно до вимог часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;

– діагностичність – мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення та визначати вимоги до присудження кредитів ЄКТС;

– вимірюваність – має існувати спосіб та шкала для вимірювання ступеня досягнення результату прямими або непрямими методами.

Формулювання результатів навчання та порядок оформлення:

– визначити, якій сфері (спеціальній, загальній тощо) та кваліфікаційному рівню НРК має відповідати результат навчання;

– зазначити тип результату навчання (знання, навички, здатності, інші компетентності);

– визначити активне дієслово відповідного рівня;

– зазначити предмет вивчення або предмет дії;

– за необхідності навести умови/обмеження, за яких слід демонструвати результат навчання;

– перевірити результат навчання щодо відповідності вищезазначеним критеріям та визначити засіб оцінювання його досягнення.

При розробленні програмних результатів навчання необхідно виробити чіткі критерії оцінювання сформульованого результату, що слід проводити на підставі формулювання програмних результатів:

– результати навчання характеризують те, що здобувач освіти повинен продемонструвати після успішного завершення ОПП (демонстрація знань, умінь, здатності виконувати тощо);

– повний набір програмних результатів навчання виражає характерні особливості ОПП; якщо серед них є результати, характерні також і для інших ОПП, їх доцільно виділити окремо.

Кореляція результатів навчання програмним компетентностям перевіряється за допомогою матриці відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання за ОПП.

IV етап. Визначення змісту ОПП та розроблення навчального плану.

Визначення змісту ОПП охоплює такі етапи:

1) складання переліку освітніх компонент ОПП:

– визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного модуля;

– вирішення питання щодо розподілу кредитів ЄКТС освітньо-професійної програми;

– визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання;

– перевірка охоплення ключових загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей;

2) обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану;

3) 3) розроблення програм навчальних дисциплін.

Під час розроблення освітньо-професійної програми керуючись п.6, ч.1, ст.1 Закону України «Про фахову передвищу освіту» та Стандартом фахової передвищої освіти відповідних спеціальностей Фаховий коледж самостійно формує перелік та зміст освітніх компонентів ОПП, спрямованих на досягнення результатів навчання, що дає право на отримання освітньої та професійної кваліфікації.

Під час розроблення освітньо-професійної програми необхідно дотримуватися вимог Закону України «Про фахову передвищу освіту» та Стандарту фахової передвищої освіти, зокрема:

– мінімум 50% обсягу ОПП має бути спрямовано на набуття компетентностей та забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених стандартом фахової передвищої освіти (якщо інше не передбачене стандартом освіти);

– ОПП фахової передвищої освіти має передбачати освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти в обсязі, що становить не менше 10% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для ОПП фахової передвищої освіти.

– Здобувач фахової передвищої освіти має право обирати освітні компоненти самостійно і такий вибір не обмежується ОПП, за якою проводять навчання.

Під час визначення кількості освітніх компонентів у ОПП та їх обсягу необхідно також враховувати таке:

– обсяг ОПП визначається в кредитах ЄКТС і роках;

– обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин;

– навантаження одного навчального року за денною формою здобуття освіти становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС;

– оптимальна кількість освітніх компонентів на навчальний рік (обов'язкових і вибіркових з урахуванням практик) становить 16 та відповідно до 8 на семестр;

– до переліку освітніх компонентів не входить екзаменаційна сесія;

– курсова робота (проєкт), що має міждисциплінарний характер, може виділятися як окремий освітній компонент (обсяг не менше 3-х кредитів ЄКТС);

– практична підготовка планується в тижнях із розрахунку орієнтовно

один тиждень 1,5 кредити ЄКТС;

– кредити ЄКТС плануються на атестацію здобувачів фахової передвищої освіти.

Робоча група на основі програмних компетентностей та програмних результатів навчання:

– визначає загальний бюджет часу – обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити;

– здійснює структурування результатів навчання (навчальних дисциплін, інших складових навчального курсу, практик, дослідницьких проєктів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) і розподіляє кредити ЄКТС, необхідні для досягнення зазначених результатів.

При розподілі кредитів ЄКТС освітнім компонентам ОПП слід віддавати перевагу стандартизованому підходу, коли обсяг кожного компонента є стандартним або кратним, на відміну від індивідуального підходу, коли обсяг кредитів ЄКТС для освітнього компоненту є довільним і залежить від переліку та складності результатів навчання, опису прогнозованої навчальної діяльності, оцінки навантаження. Визначення кількості кредитів ЄКТС для освітнього компонента здійснюється шляхом оцінки навантаження, необхідного для досягнення результатів навчання.

Мінімальна кількість кредитів ЄКТС для освітнього компоненту складає 3 кредити ЄКТС. Кількість освітніх компонентів на навчальний рік – не більше 8-10. Робочим групам слід запобігати надмірній фрагментації освітніх компонент.

Необхідне визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного освітнього компоненту. Робоча група має сформулювати результати навчання, які повинні бути досягнуті в межах кожного освітнього компонента, виходячи з програмних компетентностей та програмних результатів навчання.

У переліку компонент ОПП зазначаються назви навчальних дисциплін, практик, а також обсяг цих освітніх компонент у кредитах та форма підсумкового контролю.

Перелік освітніх компонентів, що пропонуються здобувачам освіти, має передбачати можливість вибору.

В ОПП не вказують назву освітніх компонентів за вибором здобувача освіти, при цьому їм встановлюють кредити ЄКТС та визначають форми підсумкового контролю.

Для формування освітніх компонентів ОПП за вибором здобувача освіти у Фаховому коледжі рекомендується керуватися даним Положенням та Положенням про умови та порядок вибору здобувачами фахової передвищої освіти вибіркових дисциплін у ТОВ «Фаховий передвищий коледж «Оптіма».

Під час розроблення освітньо-професійної програми можна встановлювати додаткові компетентності, результати навчання та форми атестації здобувачів освіти (у тому числі для забезпечення спеціалізації) на реалізацію яких спрямовують залишок кредитів ЄКТС (близько 40% обсягу ОПП), які забезпечуються освітніми компонентами.

Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання. Робоча група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

Перевірка охоплення ключових загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей. Робоча група має перевірити розвиток ключових загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, а також перевірити, чи всі програмні ключові загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності охоплюються освітніми компонентами.

Робочі групи мають проаналізувати узгодження результатів навчання та програмних компетентностей, а саме:

– узгодження програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій;

– узгодження програмних результатів навчання зі стандартами освіти;

– узгодження результатів вивчення навчальної дисципліни (модуля) з програмними результатами навчання (Матриця відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам ОПП);

– узгодження результатів навчання з програмними компетентностями (Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам ОПП);

– узгодження методів викладання з відповідними результатами навчання для досягнення бажаних результатів навчання;

– узгодження методів оцінювання з модульними (дисциплінарними) та програмними результатами навчання.

V етап. Розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її вдосконалення

Відповідальність за якість ОПП несуть робоча група, а також педагогічні працівники, які її реалізують. З метою контролю за якістю ОПП та їх вдосконалення проводяться різні процедури оцінювання якості ОПП: зовнішні, внутрішні.

Основними процедурами зовнішнього оцінювання та визнання якості ОПП є:

– акредитація ООП – оцінювання якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності Фахового коледжу за цією програмою на предмет відповідності стандарту освіти, спроможності виконання вимог стандарту, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання відповідно до критеріїв оцінювання якості освітньо-професійної програми;

– сертифікація ОПП – процедура встановлення відповідності якісних характеристик ОПП певним стандартам якості організації, що сертифікує ОПП.

Для всіх ОПП рекомендується регулярно проводити оцінку підготовки фахівців і затребуваних компетентностей (результатів навчання) з точки зору роботодавців, а також затребуваних результатів навчання з точки зору випускників.

Процедурою такої оцінки є опитування роботодавців та випускників

(анкетування, інтерв'ювання тощо).

Внутрішній аудит ОПП – процедури перевірки якості різних елементів документального забезпечення ОПП з боку Фахового коледжу.

Предметами внутрішнього аудиту можуть бути готовність ОПП до процедур зовнішнього оцінювання; якість різних документів у рамках ОПП.

Основними процедурами внутрішньої оцінки якості ОПП є самоаналіз освітньо-професійної програми, який може проводитися як в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації), так і з ініціативи гаранта ОПП з метою планових процедур контролю якості.

Залежно від цілей проведення самоаналізу визначаються процедури і терміни його проведення. Відповідно до наказу директора Фахового коледжу для проведення перегляду ОПП і підготовки звіту бажано залучати до проведення перегляду ОПП представників ключових роботодавців, здобувачів освіти, педагогічних працівників програми.

Самоаналіз проводиться робочою групою за рішенням гаранта ОПП. Результати проведеного самоаналізу оформлюються у формі звіту про результати самоаналізу. Звіт про результати самоаналізу ОПП готується членами комісії з самоаналізу і узгоджується з усіма залученими до цієї процедури учасниками.

Звіт повинен містити висновки про якість ОПП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, за необхідності, пропозиції щодо внесення змін до ОПП, модернізації ОПП та/або прийняття інших управлінських рішень. Звіт про результати перегляду ОПП затверджуються на засіданні Педагогічної ради Фахового коледжу. Внесені в ОПП зміни затверджуються на засіданні Педагогічної ради Фахового коледжу відповідно до рекомендацій, поданих гарантом ОПП.

ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ І ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Розроблений проєкт ОПП пропонується для громадського обговорення, проєкт виставляється на офіційному веб-сайті Фахового коледжу. Якщо надійшли зауваження та/або пропозиції, то вони розглядаються на засіданні циклової комісії та робочої групи ОПП. Відповідний протокол перегляду засідання з результатами розгляду розміщується на офіційному веб-сайті Фахового коледжу із проектом ОПП.

Після громадського обговорення проєкт ОПП надається робочою групою на погодження цикловою комісією, педагогічною радою Фахового коледжу.

Затверджена Педагогічною радою Фахового коледжу освітньо-професійна програма вводиться в дію наказом директора та у встановленому порядку вноситься відповідальними структурними підрозділами до переліку ОПП в Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО) та оприлюднюється на офіційному веб- сайті Фахового коледжу.

Інформація щодо кадрового забезпечення ОПП (робоча група ОПП) та кадрового забезпечення освітнього процесу за ОПП вноситься до ЄДЕБО відповідними відділеннями не пізніше п'яти днів з моменту створення запису

про ОПП в ЄДЕБО. Група забезпечення освітнього процесу за ОПП повинна бути достатньою для забезпечення як мінімум першого року навчання.

Порядок відкриття і закриття ОПП

Відкриття ОПП та набір здобувачів освіти.

Набір здобувачів освіти на навчання за ОПП здійснюється приймальною комісією Фахового коледжу згідно з Правилами прийому.

Освітньо-професійна програма може бути внесена до Правил прийому і на навчання за нею може бути оголошено набір здобувачів освіти лише за умови затвердження ОПП і наявності відомостей щодо права провадження освітньої діяльності у сфері вищої та фахової передвищої освіти.

Якщо на освітньо-професійну програму не здійснено набір здобувачів освіти у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, то робоча група ООП може в подальшому:

– відмовитися від її реалізації в порядку, встановленому в цьому Положенні;

– провести вдосконалення ОПП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, надати матеріали вдосконалення Педагогічній раді Фахового коледжу.

У разі схвалення зміненої ОПП Педагогічною радою Фахового коледжу набір здобувачів освіти на навчання за цією ОПП здійснюється приймальною комісією Коледжу в наступному календарному році.

Закриття ОПП.

Освітньо-професійна програма може бути вилучена з переліку ОПП, що реалізуються у Фаховому коледжі, за таких умов:

– з ініціатива гаранта ОПП;

– з ініціативи циклової комісіхі, при відмові від реалізації ОПП;

– з ініціативи Фахового коледжу (за поданням приймальної комісії), у разі відсутності набору здобувачів освіти для навчання за ОПП протягом 2 років;

– з ініціативи Фахового коледжу, якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості освітньо-професійної програми отримано висновки про її низьку якість;

– у разі переформатування ОПП. У цьому випадку об'єднана або роз'єднана ОПП розробляється і проходить затвердження як нова, а за тими освітньо- професійними програмами, що реалізувалися до переформатування, припиняється набір здобувачів освіти на навчання. Після завершення навчання здобувачів освіти на останньому курсі навчання ОПП вилучається з переліку ОПП, що реалізуються в Коледжі.

Процедура закриття ОПП передбачає подання обґрунтування від ініціаторів на засідання Педагогічної ради Фахового коледжу. Рішення про вилучення освітньо-професійної програми з числа ОПП, що реалізуються в Коледжі, приймає Педагогічна рада Фахового коледжу.

ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Порядок реалізації ОПП.

Порядок реалізації ОПП визначається Положенням про організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі. Для планування освітнього процесу на кожний навчальний рік заступником директора з навчально – методичної роботи разом із гарантом, випусковою цикловою комісією складається робочий навчальний план за кожною ОПП.

Управління ОПП здійснюється на адміністративному та академічному рівнях.

Адміністративне управління ОПП здійснює заступник директора з навчально – методичної роботи. До функцій адміністративного управління ОПП відносяться:

1) організація та управління матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;

2) інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів відділення;

3) профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;

4) взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;

5) рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;

6) координація забезпечення якості ОПП, що реалізується на відділенні;

7) організація проведення самоаналізу ОПП.

Академічне управління ОПП здійснює гарант ОПП.

Завданнями академічного управління ОПП є:

1) організація колегіального розроблення ОПП (профілю, навчальних планів, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми навчальних дисциплін (модулів), практик, підсумкових атестацій);

2) здійснення контролю за якістю роботи педагогічних працівників, які забезпечують реалізацію ОПП;

3) аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної освіти у зміст і технологію реалізації ОПП;

4) виявлення здобувачів освіти, спроможних до академічної кар'єри, організація роботи з ними;

5) взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОПП і якості підготовки фахівців;

6) підготовка ОПП до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

Моніторинг ОПП.

Моніторинг ОПП здійснюється з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними та реалістичними.

Моніторинг здійснюється, як правило, робочою групою. До здійснення

моніторингу можуть долучатися внутрішні та зовнішні стейкхолдери: науково- педагогічні, педагогічні працівники, професіонали-практики, здобувачі освіти, випускники та ін.

Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами. Робоча група має інформувати здобувачів освіти і педагогічних працівників про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей.

Моніторинг може проводитися у різний спосіб – анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОПП на відповідність критеріям забезпечення якості ОПП тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів.

Організація та порядок проведення громадських обговорень проєктів ОПП включає послідовність таких етапів:

– проведення засідання робочих груп з розроблення ОПП і напрацювання проєкту ОПП;

– розгляд проєкту змін до ОПП на засіданні випускової циклової комісії та схвалення щодо винесення для обговорення групами стейкхолдерів;

– проведення онлайн-опитування та опрацювання його результатів;

– розгляд проєкту змін до ОПП на засіданні Педагогічної ради Фахового коледжу;

– затвердження ОПП на засіданні Педагогічної ради Фахового коледжу.

Основні критерії забезпечення якості ОПП.

Вимоги до ОПП та результатів навчання:

– реалізується відповідно до Стратегії розвитку Фахового коледжу на 2023- 2028 роки;

– сприяє виконанню місії та досягнення цілей Коледжу;

– враховує потреби ринку праці та цільової групи (вступники, їх батьки, роботодавці);

– орієнтована на конкретний фах;

– назва узгоджується зі змістом;

– методи і форми навчання, у т.ч. обсяги самостійної роботи здобувачів освіти та практик, сприяють досягненню цілей ОПП;

– цілі й результати навчання за ОПП повинні:

1) бути сформульовані таким чином, щоб слугувати основою для оцінювання знань і навичок випускників, які навчалися за цією програмою;

2) бути адекватними і порівнюваними з результатами навчання відповідного рівня освіти;

3) відповідати вимогам законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;

– при наявності професійного стандарту цілі та результати навчання мають враховувати необхідність набуття та застосування знань і навичок,

зазначених у стандарті;

– практична підготовка, що необхідна для досягнення результатів навчання, має забезпечувати набуття й застосування здобувачами освіти ефективних методів роботи;

– організація проведення практик має бути чітко регламентована, вимоги для її успішного проходження визначені;

– здобувачам освіти мають бути надані рекомендації щодо проходження практик і відповідне керівництво в робочому середовищі.

Перегляд ОПП.

Перегляд ОПП з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. ОПП може щорічно оновлюватися в частині всіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних результатів навчання.

Підставою для оновлення ОПП можуть бути:

– ініціатива і пропозиції гаранта ОПП і/або педагогічних працівників, які її реалізують;

– результати оцінювання якості;

– об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації ОПП.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОПП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.).

Навчальні плані підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу за повний курс навчання за ОПП).

Підставою для розробки нових навчальних планів є:

– затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;

– затвердження нових стандартів освіти;

– внесення змін до циклу дисциплін загальної та професійної підготовки (за рішенням Міністерства освіти і науки України або Педагогічної ради Фахового коледжу).

Модернізація ОПП має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних навчальних результатів.

Модернізація ОПП може проводитися з:

– ініціативи керівництва Фахового коледжу, відділення в разі незадовільних висновків про її якість у результаті самоаналізу або аналізу динаміки набору абітурієнтів на навчання;

– ініціативи гаранта ОПП та/або приймальної комісії за відсутності набору абітурієнтів на навчання;

– ініціативи робочої групи з метою врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, у яких реалізується ОПП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці;

– наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОПП.

Залучати до модернізації ОПП представників роботодавців, зовнішніх відносно ОПП експертів (як з професійної спільноти Фахового коледжу, такі поза Фаховим коледжем).

Модернізована ОПП разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в установленому порядку.

Календарний план-графік розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП

До 15 жовтня затверджується склад робочих груп ОПП, які розробляються вперше та тих, які реалізуються у Фаховому коледжі (за потреби).

Робочі групи з 15 жовтня до 1 грудня розробляють проєкти ОПП (з врахуванням рекомендацій зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів).

Робочі групи в січні-лютому наступного року оновлюють ОПП із врахуванням рекомендацій зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів).

Проєкти ОПП оприлюднюються на офіційному веб-сайті Фахового коледжу.

Впродовж наступного місяця робочі групи здійснюють доопрацювання проєктів ОПП з врахуванням отриманих пропозицій, зауважень та рекомендацій.

Після доопрацювання проєкти ОПП повинні пройти усі процедури погодження та затвердження, відповідно до вимог цього Положення.

З 20 травня усі запровадженні ОПП оприлюднюються на офіційному веб-сайті Фахового коледжу.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення знаходиться у вільному доступі на офіційному веб-сайті Фахового коледжу для усіх зацікавлених осіб.

Положення затверджується рішенням Педагогічної ради Фахового коледжу та вводиться в дію наказом директора Фахового коледжу.

Відповідальність за формування та зберігання паперових (електронних) версій ОПП та за повноту й своєчасність розміщення інформації про ОПП на офіційному веб-сайті Фахового коледжу покладається на гаранта ОПП, та заступника директора з навчально- методичної роботи.

Особи, що здійснюють моніторинг ОПП, несуть персональну відповідальність за достовірність і об’єктивність наданої інформації, за правильність обробки даних моніторингу, їх аналіз, використання та конфіденційність.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
(назва освітньо-професійної програми)
фахової передвищої освіти

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ Шифр і найменування

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ Код і найменування

КВАЛІФІКАЦІЯ Назва освітньої кваліфікації

Назва професійної кваліфікації

ЗАТВЕРДЖЕНО*
(протокол від «_____» _____20_____р. № __)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з _____20

_____р.

Керівник ЗФПО _____/_____

(наказ від «_____» _____20 __р. № __)

* затверджується органом, який визначений положенням про організацію освітнього процесу у закладі фахової передвищої освіти (педагогічна/методична рада тощо)

Місто 20 _р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
(за необхідності форму та кількість погоджень визначає заклад фахової передвищої освіти самостійно)

Зазначається інформація щодо розгляду та схвалення проєкту ОПП відповідно до нормативних документів закладу фахової передвищої освіти (дата і номер протоколів засідань відповідної циклової комісії (педагогічної ради)

Перелік освітніх компонентів і логічна послідовність їх виконання 2.1. Перелік освітніх компонентів ОПП

Код о/к	Освітні компоненти ОПП (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційна робота тощо)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові освітні компоненти ОПП			
ОК1			
ОК2			
…			
ОКn			
…	Практична підготовка		
…			
…	Атестація здобувачів фахової передвищої освіти		
Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонентів:			
Вибіркові освітні компоненти ОПП (за вибором здобувача фахової передвищої освіти)			
Загальноколеджівський католог			
ВК 1			
ВК 2			
ВК 3			
Фаховий каталог			
ВК 1			
ВК 2			
ВК 3			
…			
Загальний обсяг вибіркових освітніх компонентів:			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОПП			